LLENGUA I LITERATURA

Qui sap què hi ha sota la taula?

Nom _____ **Data** _____

Llegeix el text amb atenció i respon totes les preguntes amb claredat.

Una mateixa escena es pot explicar des de punts de vista diferents. En una primera versió, llegim «Vaig tornar a l'aula a buscar la motxilla. Des de la porta, em va semblar que sota la taula hi havia una ombra». La veu que explica l'escena hi participa. Formes com «vaig tornar» i «em va semblar» indiquen la primera persona. En aquest fragment, el lector comparteix la incertesa del personatge perquè rep la informació a mesura que el personatge la descobreix.

En una altra versió, llegim «La Jana va tornar a l'aula a buscar la motxilla. Des de la porta, li va semblar que sota la taula hi havia una ombra». La veu narrativa parla de la Jana en tercera persona. El lector continua seguint allò que ella veu i pensa. El canvi de persona gramatical ha fet que el personatge es pugui anomenar des de fora, mentre que el punt de vista continua centrat en la seva experiència.

Una narració en tercera persona també pot ampliar la informació. Si abans que la Jana arribi a la porta hi llegim que en Nil ha deixat la motxilla sota la taula, el lector ja sap què és l'ombra. La Jana encara ho ha de descobrir. La manera de repartir la informació canvia la pregunta que pot fer-se el lector. Amb la primera versió, pot preguntar-se què hi ha sota la taula. Si ja ho sap, pot preguntar-se què farà la Jana quan ho vegi.

En revisar una escena convé fixar-se tant en qui la narra com en què sap el lector a cada moment. Una frase tan breu com la que explica què ha fet en Nil pot avançar una descoberta. La posició d'aquesta frase dins el relat determina durant quant de temps el lector comparteix el dubte de la Jana.

Preguntes de comprensió

1. Quines dues expressions del primer fragment indica el text com a marques de la primera persona?

2. Com es diu el personatge que torna a l'aula en la segona versió?

3. Qui ha deixat la motxilla sota la taula en la versió que ho explica per endavant?

Preguntes de reflexió

1. Per què el lector pot continuar compartint el dubte de la Jana encara que la frase s'hagi passat a tercera persona? Compara la informació de les dues primeres versions.

2. Si la frase sobre en Nil aparegués després que la Jana s'acostés a la taula, com canviaria el que sap el lector quan ella veu l'ombra des de la porta?

Preguntes d'opinió

1. Si volguessis que aquesta escena fos el començament d'un relat de misteri, en quin moment revelaries què hi ha sota la taula? Justifica com voldries que el lector visqués la descoberta.

2. Si haguessis de llegir l'escena en veu alta a la classe, quina de les dues primeres versions triaries? Explica què et permetria fer amb la veu per transmetre el dubte del personatge.